

Rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025

Mikä muuttuu?

Anu Kärkkäinen, johtaja, elinkeinoasiat

Nykytila ja valmistelun taustaa

- Nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) on tullut voimaan 1.1.2000
  - Lakiin on tullut suuri määrä muutoksia ja vaikeaselkoinen
  - Laki on vanhentunut koska toimintatavat, toimintaympäristö ja markkina ovat muuttuneet
- Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus käynnistettiin vuonna 2018
- Uudistus eteni - esitys kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön (KRL) syksyllä 2021
- KRL-esitys kaatui poliittisiin erimielisyyksiin keväällä 2022 ja päätettiin "halkaista" MRL
  - Päätettiin viedä eduskuntaan esitys rakentamislainsäädännön, joka sisältää MRL:n rakentamista koskevat säännökset
  - Maankäyttöä koskeva osio MRL:stä (kaavoitus, maankäyttömaksut) päätettiin jättää muuttamatta

Rakentamislaki hyväksyttiin eduskunnassa 1.3.2023

- Rakentamislaki ja siihen liittyvät liitelait hyväksyttiin 1.3.2023 (HE139/2022, RakL 751/2023)
  - Korvataan maankäyttö- ja rakentamislain rakentamista koskeva osio.
  - Samalla nykyisen MRL:n maankäyttöä koskevan osion nimeksi tulee alueidenkäyttölaki (Alueidenkäyttölaki 752/2023).
  - Lait vahvistettiin 21.4.2023. Lait voimaan 1.1.2025.
  - Lakien nojalla tullaan antamaan noin 40 asetusta - asetusten valmistelu on kesken
- Eduskunta hyväksyi noin 50 muutosta hallituksen esityksen pykäliin eduskunnan ympäristövaliokunnan mietinnön pohjalta.
  - Vain muutamia konkreettisia muutoksia lain sisältöön

Eduskunnasta poikkeuksellinen kritiikki ympäristöministeriölle

- Sidosryhmien valiokunnille esittämää kritiikkiä lain valmistelusta pidettiin perusteltuna kun jaetusta lakiehdotuksesta ei järjestetty erillistä lausuntokierrosta.
- Sidosryhmille olisi tullut antaa tosiasiallinen mahdollisuus perehtyä lakiesityksen materiaaliin ja lausua asiasta.
- Lausuntokierroksen laiminlyönti on vaikuttanut siihen, että eduskunta joutui monin paikoin korjaamaan lakiesitystä.
- Ympäristöministeriön tulee kiinnittää huomiota lain valmistelun laatuun ja lainvalmisteluprosessia koskevaan ohjeistuksen noudattamiseen.
- Kaavoitusta koskeva osio laista olisi tullut uudistaa ensin sillä rakentaminen perustuu kaavoitukseen.
- Valiokunta pitää välttämättömänä, että alueidenkäyttöä koskevien säännösten uudistus ja rakentamislain nojalla annettavat asetukset valmistellaan huolellisesti ja osallistamalla sidosryhmät aidosti valmistelutyöhön.

Avataanko rakentamislaki tällä hallituskaudella?

- PM Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaus rakentamislaiosta:
- "Hallitus korjaa säädettyä rakentamislakia niin, että hallinnollinen taakka kevenee, byrokratia vähenee, valitusoikeus selkeytyy sekä päävastuullisen toteuttajan vastuu täsmentyy. Määritellään lakiin rakennuslupien käsittelyaikatakuu.

Rakentamislaki pääkohtia

Merkittävimmät muutokset nykytilaan

- Ilmastonmuutosta torjutaan ja kestäväää rakentamista edistetään uusilla selvityksillä
- Suunnittelijoiden ja työnjohtajien pätevyydelle pätevyysrekisteri
- Päävastuullinen toteuttaja - uusi termi ja tehtävä lakiin
- Tietomalleja koskevilla vaateilla edistetään digitalisaatiota
- Rakennusluvasta tulee rakentamislupa
- Asuinhuoneisiin tulee johtaa suoraan luonnonvaloa
- Käyttötarkoituksenmuutoksia helpotetaan
- Valitusoikeudet rakentamisluvasta laajenevat
- Kaavoituksen digitalisaatiota edistetään

Rakentamisen vastuut - eduskunta täsmensi vastuun sisältöä

PM Sanna Marinin hallitusohjelman kirjaus

- Sisäilmaongelmiin puuttuminen:
- Selvitetään ja varmistetaan eduskunnan aiemmin hyväksymien kosteus- ja homeongelmia koskevien kannanottojen toteutuminen.
- Taustalla eduskunnan tarkastusvaliokunnan raportti
- Parannetaan rakentamisen laatua ja valvontaa sekä selkeytetään vastuita erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä.
- **”Rakentamisen toteutusvastuu säädetään pääurakoitsijalle. Tämä pitää sisällään vastuun rakennusvirheistä ja niiden korjaamisesta.”**

Rakentamislaki pykäläteksti (95§) sisältö

- Rakennushankkeeseen ryhtyvä voi nimetä rakennuskohteen toteutusta varten päävastuullisen toteuttajan.
- Jos päävastuullista toteuttajaa ei nimetä, vastaa rakennushankkeeseen ryhtyvä itse päävastuullisen toteuttajan tehtävistä.
- Rakentamishankkeessa voi olla vaiheittain vaihtuva päävastuullinen toteuttaja.
- Päävastuullisen toteuttajan on huolehdittava rakentamislupaa edellyttävän rakennuskohteet toteuttamisesta suunnitelmien, rakennuskohteen toteuttamista koskevien säännösten, rakentamisluvan ja hyvän rakentamistavan mukaisesti.
- Päävastuullisen toteuttajan on vastattava toteutuksen kokonaisuudesta ja laadusta.
- **Eduskunta ei muuttanut edellä olevaa hallituksen esityksessä ollutta varsinaista pykälätekstiä mutta täsmensi pykälän tarkoitusta.**

Eduskunnan ympäristövaliokunnan täsmennys vastuusäätelyyn

- Jos rakennushankkeeseen ryhtyvä ei nimeä päävastuullista toteuttajaa, hän vastaa itse päävastuullisen toteuttajan tehtävästä.
- Rakentamishankkeen vastuunjaon kannalta on keskeistä hahmottaa rakentamishankkeeseen ryhtyvän ja päävastuullisen toteuttajan sopimussuhteen ero päävastuullisen toteuttajan suhteeseen viranomaisvalvontaan.
- Jos rakentamishankkeeseen ryhtyvä päätyy nimeämään päävastuullisen toteuttajan, 95 §:ssä ei rajoiteta sopimussuhteen osapuolia (tilaaja-pääurakoitsija) millään tavalla.
- Yksityisoikeudellisessa sopimuksessa voidaan sopia vapaasti esimerkiksi vastuuajasta ja korvaussummasta tai rajata vastuuta koskemaan vain jotakin asiaa.
- Päävastuullisen toteuttajan ilmoittaminen rakennusvalvontaviranomaiselle ei ole luonnollisestikaan mahdollista ilman sopimusta

Eduskunnan ympäristövaliokunnan täsmennys vastuusäätelyyn

- Rakentamislakiehdotuksen 95 §:n 2 momentti sisältää päävastuullisen toteuttajan tehtävät suhteessa viranomaisvalvontaan.
- Jos rakentamishankkeeseen ryhtyvä on ilmoittanut rakennusvalvontaviranomaiselle, että hankkeessa on päävastuullinen toteuttaja, rakennusvalvonta on yhteydessä päävastuulliseen toteuttajaan, jos suhteutetussa valvonnassa havaitaan ongelmia.
- Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa, noudattaako päävastuullinen toteuttaja laissa säädettyä tehtävänsä olennaisten teknisten vaatimusten täyttymisen suhteen. Rakennusvalvonta valvoo tällöin rakentamista yleisen edun kannalta.
- Jos rakentamishankkeeseen ryhtyvä on rajannut päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuun koskemaan vain jotain tiettyä osaa olennaisten teknisten vaatimusten täyttymisestä ja ilmoittanut tästä rajauksesta rakennusvalvontaviranomaiselle, vastaa rakentamishankkeeseen ryhtyvä itse sopimuksen ulkopuolelle rajatuista seikoista.

Huomioita päävastuulliseen toteuttajaan

- Päävastuullinen toteuttaja voidaan nimetä rakennushankkeessa, jos tilaaja ja urakoitsija ovat niin sopineet.
- Sopimuksessa tulee sopia miltä osin nimetty päävastuullinen toteuttaja huolehtii olennaisista teknisistä vaatimuksista suhteessa rakennusvalvontaan.
  - Tulisi vastata vain siltä osin kun koskee urakoitsijan omaa suoritusvelvollisuutta ja johon liittyen on päätäntävalta.
- Päävastuullinen toteuttajan tehtävä on suhteessa rakennusvalvontaan - yhteydenpito rakennusvalvontaan.
  - Käytännössä rakennusvalvonta kommunikoi vastaavan työnjohtajan kanssa kuten tähänkin asti.
- Lailla ei ole vaikutusta suunnitteluvastuisiin rakennushankkeessa.
  - Mikäli tilaaja on laatinut suunnitelmat niin suunnitelmien tulee täyttää rakentamislaisissa määrätyt olennaiset tekniset vaatimukset.
- **Lain mukaan nimeäminen ei vaikuta osapuolten sopimusvastuisiin.**

Rakennusluvasta tulee rakentamislupa

Rakentamislupa - yksi lupamuoto

- Rakennuslupa muuttuu rakentamisluvaksi
  - Toimenpideluvasta luovutaan
- Rakennuskohde uusi termi
  - Uusi rakennuskohteen määritelmä mahdollistaa erottelun rakennuskohteen ja rakennuksen välillä
  - Rakennus on esim. asuin-, liike-, teollisuus- tai varastorakennus
  - Rakennuskohde voi olla rakennuksen lisäksi rakennelma tai erityistä toimintaa varten rakennettava alue, jonka rakentamisella voi olla alueidenkäyttöön liittyviä vaikutuksia naapurustolle esim. masto tai piippu.

Rakentamislupa 42§

- Rakennuskohteen rakentaminen edellyttää lupaa, kun kohde on
  - 1) Asuinrakennus;
  - 2) kooltaan vähintään 30 neliömetriä tai 120 kuutiometriä oleva rakennus;
  - 3) kooltaan vähintään 50 neliömetriä oleva katos;
  - 4) yleisörakennelma, jota voi käyttää yhtä aikaa vähintään viisi luonnollista henkilöä;
  - 5) vähintään 30 metriä korkea masto tai piippu;
  - 6) vähintään 2 neliömetrin suuruinen valaistu mainoslaite;
  - 7) Energiakaivo;
  - 8) erityistä toimintaa varten rakennettava alue, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytöllä.

Lupaa edellytetään myös, jos rakentamisella on vähäistä merkittävämpää vaikutusta kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön tai ympäristönäkökohtiin.

RT:n huomio: Riippumatta siitä tarvitaanko lupaa, tulee noudattaa kaikkia rakentamista koskevia säännöksiä ja määräyksiä kuten paloturvallisuusmääräyksiä (rakennusten välinen etäisyys) ja rakentamislain olennaisia teknisiä vaatimuksia. Noudatettava kaavamääräyksiä, sallittua rakennusoikeutta ei saa ylittää.

Rakentamisen vähähiilisyys - uusi olennainen tekninen vaatimus

Määritelmät

Hiilijalanjälki

- Hiilijalanjäljellä tarkoitetaan elinkaaren aikana syntyvien kasvihuonekaasujen kokonaismäärää ilmoitettuna hiilidioksidiekvivalenttien painona.
  - Elinkaaren aikana aiheutuvat ilmastohaitat
- Raja-arvot uusille rakennuksille
- Ilmoitusvelvollisuus laajamittaisissa korjaushankkeissa

Hiilikädenjälki:

- Hiilikädenjäljellä tarkoitetaan rakennuksen elinkaaren eri vaiheissa syntyviä ilmastonmuutosta hidastavia tekijöitä, joita ei syntyisi ilman rakennushanketta.
  - Mahdollisesti hankkeessa syntyvät ilmastohyödyt
  -

Rakennuksen vähähiilisyys 38§ - uusi olennainen tekninen vaatimus

- Rakennus tulee suunnitella ja rakentaa käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla vähähiiliseksi
- Rakentamislupaa haettaessa on esitettävä ilmastaselvitys, jossa laskelmalla arvioidaan rakennuksen hiilijalanjälki
  - Esitettävä myös hiilikädenjälki
  - Otetaan huomioon käytetyt tuotteet ja kuljetus, rakentaminen, purku ja energian kulutus arviointijakson aikana
  - HUOM! Ilmastaselvityksen laatijalta ei edellytetä pätevyyttä.
- Ilmastaselvityksen sisällöstä tullaan säättämään ympäristöministeriön asetuksella vähähiilisuuden arviointimenetelmästä
  - Asetus on ollut kaksi kertaa lausunnolla ja valmistelu on edelleen käynnissä (RT Pekka Vuorinen ja Jani Kemppainen).
- Hiilijalanjälki ei saa ylittää käyttötarkoitukseluokittain säädettyä raja-arvoa
  - Hiilijalanjäljen raja-arvojen olisi perustuttava rakennuksessa koko elinkaaren aikana käytettyyn energiaan ja materiaaleihin
  - Rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvot annetaan myöhemmin valtioneuvoston asetuksena.

Vähähiilisyys korjausrakentamisessa

- Ilmastaselvitys (ml. Materiaaliseloste) tulee lähtökohtaisesti tehdä myös korjausrakentamisen yhteydessä kun tehdään olemassa olevaan rakennukseen laajamittainen korjaus.
  - Ei jos energiatehokkuutta ei ole parannettava korjaustyön yhteydessä.
  - Ei velvoitetta laatia, jos tehdään esimerkiksi putkiremontti
  - Tulee laatia kun korjataan rakennuksen yläpohjaa, julkisivua tai ikkunoita.
  - Ilmastaselvitys on tehtävä kun olemassa oleva rakennus puretaan

Rakennuksen elinkaariominaisuudet - uusi olennainen tekninen vaatimus

Rakennuksen elinkaariominaisuudet 39§ - uusi olennainen tekninen vaatimus

- Rakennus tulee suunnitella ja rakentaa sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla materiaalitehokkaasti elinkaariominaisuuksiltaan ekologiseksi sekä tavoitteelliselta tekniseltä käyttöiältään pitkäikäiseksi.
  - Erityisesti huomiota on kiinnitettävä pohjarakenteiden ja kantavien rakenteiden kestävyys sekä rakennusosien ja teknisten järjestelmien käyttöikä, käytettävyyteen, huollettavuuteen, korjattavuuteen ja vaihdettavuuteen sekä tilojen ja rakenteiden muunneltavuuteen.
- Rakennuksen on oltava hyödynnettävissä olevin osin purettavissa siten, että rakennusosia voidaan käyttää uudelleen tai hyödyntää materiaalina.
- Rakennusmateriaalit ja tuotteet on luetteloitava rakennettaessa ja korjattaessa laajamittaisesti rakennusta.
  - Laadittava materiaaliseloste
- Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:
  - 1) rakennuksen tavoitteellisesta teknisestä käyttöiästä, muunneltavuudesta, huollettavuudesta ja korjattavuudesta sekä rakennusosien purettavuudesta ;
  - 2) rakennusmateriaalien ja -tuotteiden luetteloinnista ja luettelon säilyttämisestä;

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys 16§

- Rakentamis- tai purkamislupaa haettaessa on esitettävä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys
  - Esitettävä arviot rakennus- tai purkuhankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrästä.
  - Selvitystä ei edellytetä hankkeissa, joissa purkumateriaalien määrä on vähäinen.
  - Uuden rakennuksen rakentamishankkeessa, johon ei sisälly purkamista, on ilmoitettava arvio ainoastaan rakennuspaikalta pois kuljetettavan maa- ja kiviaineksen määrästä.
- Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys on päivitettävä rakennus- tai purkuhankkeen valmistuttua
  - Esitettävä tiedot rakennuspaikalta pois kuljetettujen rakennus- ja purku-jätteiden määrästä, toimituspaikoista ja käsittelystä.
- Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksessä edellytetyt tiedot ilmoitetaan Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään tietokantaan.
  - Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen sisällöstä, laadinnasta ja tietojen ilmoittamisesta.

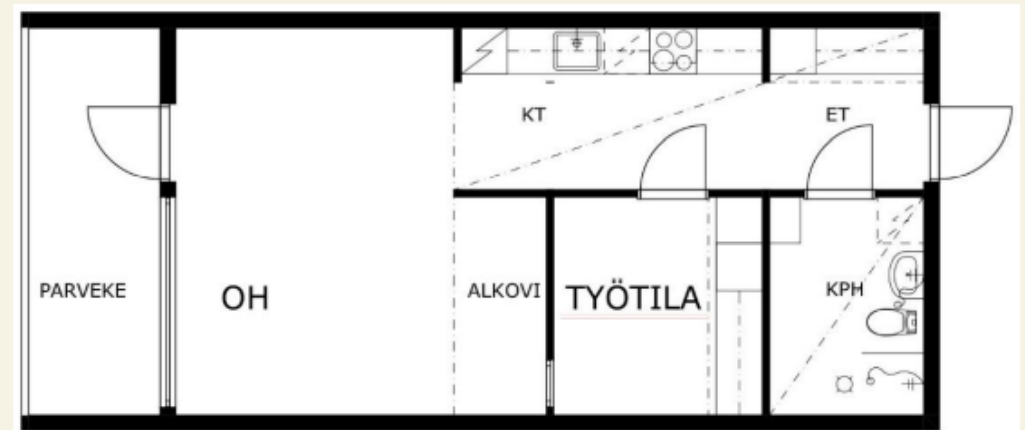
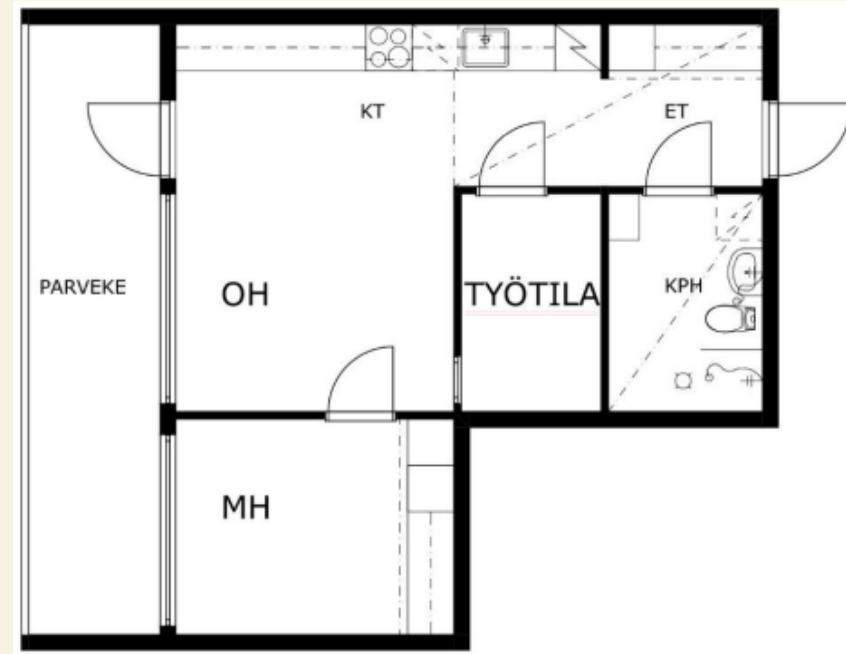
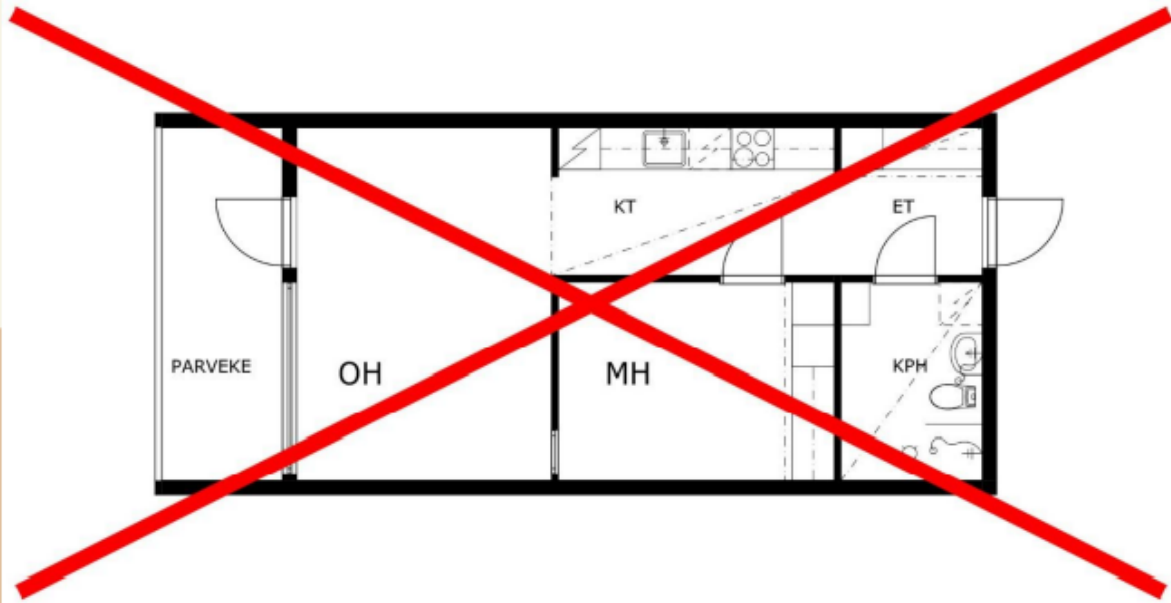
Asuin-, majoitus- työtilaa koskeva muutos

Asuin-, majoitus ja työtila 40§

- Muutos nykyiseen maankäyttö- ja rakennuslain 117j§:ään valaistuksen järjestämisestä toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla.
  - Nykyisen MRL:n mukaan mahdollisuus koskee sekä yhtä asuinhuoneiston asuinhuonetta että työtilaa.
- Uuden sääntelyn mukaan asuinhuoneisiin olisi johdettava suoraan luonnonvaloa.
  - Ainoastaan työtilan valaistus voitaisiin jatkossa järjestää toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla.
- Muutoksen taustalla on, että alun perin lähinnä alkoveita koskenutta sääntelyä on alettu soveltamaan pienten asuntojen makuuhuoneeseen.
- Katso kuvaesimerkki seuraavalla sivulla.
- Asetus asuin-, majoitus ja työtilaa koskien tullaan edellä mainitun muutoksen vuoksi uudistamaan.
  - Lisäksi myöhemmin tullaan arvioimaan ns. airbnb-majoitustoiminnan vuoksi muutostarpeita lakiin ja asetukseen.

Asuin-, majoitus- ja työtila

Asuin-, majoitus- ja työtilassa on oltava ikkuna luonnonvalon saamiseksi. Työtilan valaistus voidaan järjestää myös toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla.

Rakennuksen purkaminen -

Purkamisluvan edellytykset 56§ - eduskunta muutti pykälätekstiä

- Kunta myöntää luvan rakennuksen purkamiseen.
- Purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on:
  - 1) ettei purkaminen aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
  - 2) ettei purkaminen vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista.
- *Edellä 1 momentin 1 kohtaa ei sovelleta, jos purettava rakennuskohde sijaitsee alueella, jolla rakennukset ovat menettäneet suurimman osan arvostaan. Purkamisen edellytyksenä on tällöin, että purkaminen johtaa merkittävään purkumateriaalien uudelleenkäyttöön tai kierrätykseen.*
- Luvan hakijan on selvitettävä purkamistyön järjestäminen ja edellytykset huolehtia syntyvän rakennusjätteen käsittelystä sekä käyttökelpoisten rakennusosien uudelleen käyttämisestä.
- RT:n huomio: Yllä kursivoitua tekstiä on muotoiltu eduskuntakäsittelyssä. Jää epäselväksi miten sellaiset alueet, jotka ovat menettäneet arvonsa, arvioidaan käytännössä.

Pätevyyksien toteaminen rakennushankkeissa

Pätevyksien toteaminen rakennushankkeissa

- Rakennusvalvontaviranomainen tarkastaa henkilön pätevyyden yksittäiseen hankkeeseen valtuutetun toimijan myöntämän todistuksen perusteella.
  - Rakennusvalvonta ei enää tarkista koulutusta ja kokemusta yksittäisissä rakennushankkeissa.
- Suunnittelijoiden ja työnjohtajien pätevyysvaatimukset laissa.
- Pätevyysluokitukset: poikkeuksellisen vaativa, erittäin vaativa, vaativa, tavanomainen ja vähäinen määritellään rakentamislaisissa.
  - Lisäksi tulossa tarkempi YM:n asetus pätevyysluokituksista.
- Laki rakentamislain mukaisten rakentamisen luonnollisten henkilöiden pätevyksien toteamisesta (HE 249/2022).
  - Laissa säädetään valtuutetusta toimielimestä, joka voisi antaa todistuksia henkilöpätevyyksistä rakennushankkeeseen ympäristöministeriön valtuuttamana.
  - Esim. Fise, myös muita toimijoita.

Suunnittelijan kelpoisuus 83§

- Perustuu suunnittelutehtävän vaativuusluokkiin, kuten ennenkin:
  - 1) Poikkeuksellisen vaativa (koulutus ja kokemus)
  - 2) Erittäin vaativa (koulutus sekä kokemus)
  - 3) Vaativa (koulutus sekä kokemus tai erikoistuminen)
  - 4) Tavanomainen (koulutus riittää)
  - 5) Vähäinen (riittävä osaaminen)
- Rakennusvalvontaviranomaisen on tarkistettava, että sille ilmoitetulla suunnittelijalla on todistuksella osoitettu pätevyys esillä olevaan konkreettiseen hankkeeseen.
- Ympäristöministeriön valtuuttama toimielin/-elimet ylläpitää virallista rekisteriä, joka sisältää tiedot suunnittelijoiden koulutuksesta, erikoistumisesta ja kokemuksesta ja antaa pyydettyä todistuksen rekisteritiedoista.

Vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan kelpoisuus 87§

- Perustuu työnjohtotehtävän vaativuusluokkiin:
  - 1) Poikkeuksellisen vaativa (koulutus ja kokemus)
  - 2) Erittäin vaativa (koulutus sekä kokemus)
  - 3) Vaativa (koulutus sekä kokemus tai erikoistuminen)
  - 4) Tavanomainen (koulutus riittää)
  - 5) Vähäinen (riittävä osaaminen)
- Rakennusvalvontaviranomaisen on tarkistettava, että sille ilmoitetulla vastaavalla työnjohtajalla ja erityisalan työnjohtajalla on todistuksella osoitettu esillä olevaan konkreettiseen hankkeeseen.
- Ympäristöministeriön valtuuttama toimielin/- elimet ylläpitää virallista rekisteriä, joka sisältää tiedot vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan koulutuksesta, erikoistumisesta ja kokemuksesta ja antaa pyydettyessä todistuksen rekisteritiedoista.

**Rakentamislupaa haetaan
tietomallilla tai muutoin
koneluettavassa muodossa**

Rakennuksen tietomallimuotoisella suunnitelmalla

- Rakentamislain keskeisiä tavoitteita on luoda rakennetun ympäristön valtakunnallinen rekisteri ja tietoaalusta.
  - Tietojen määrämuotoisuus ja yhteen toimivuus.
- Tavoitteena on luoda rakennetun ympäristön "digitaalinen kaksonen".
- Tiedostomuodon tulee olla tietorakenteeltaan koneluettava (BIM-tietomallit).
- Rakennuksen tietomallimuotoisella suunnitelmalla tarkoitetaan rakennuksen tietojen kokonaisuutta koneluettavassa ja yhteen toimivassa tietorakenteessa sisältäen rakennuksen sijainnin, geometrian ja muodon kolmiulotteisena mallina sekä tiedot rakennuksesta. Rakennuksen suunnitelman (**suunnitelmamalli**) rakennuskohdetiedot sisältävät pääasialliset tiedot rakennuksesta ja rakennusosista ja niiden ominaisuuksista.
- Rakennuksen toteutusta vastaavan suunnitelman (**toteumamalli**) rakennuskohdetiedot sisältävät tiedot toteutuneesta rakennuksesta mukaan lukien suunnitelmamallista poikkeavat tiedot sekä pääasialliset tiedot rakennustuotteista ja niiden ominaisuuksista.

Rakennuksen tietomallimuotoinen suunnitelma

- Rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijoiden on toimitettava rakennusvalvontaviranomaiselle rakennuksen rakentamista koskevat rakennussuunnitelmat ja erityissuunnitelmat tietomallimuotoisina tai muutoin koneluettavassa muodossa.
- Rakennuksen korjaus- ja muutostyön rakennussuunnitelmat ja erityissuunnitelmat on toimitettava rakennusvalvontaviranomaiselle tietomallimuotoisina tai muutoin koneluettavassa muodossa korjaus- ja muutostyötä koskevien tietojen osalta.
  - YM:n asetuksella tarkempia säännöksiä rakennuksen tietomallimuotoisesta suunnitelmasta ja koneluettavista tiedoista.

Suunnitelmamallin päivitys

- Päävastuullisen toteuttajan on toimitettava suunnittelijoille tieto rakennustöiden edistymisestä ja rakennustöiden aikana tehdyistä muutoksista (RakL 71 §)
- Rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan on päivitettävä rakennuskohteen suunnitelmamalleina tai muutoin koneluettavassa muodossa olevat rakennussuunnitelmat toteutumamalliksi vastaamaan rakennuskohdetta päävastuullisen toteuttajan ilmoituksen mukaan.
- Lisäksi rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan on laadittava rakennuksen käyttö- ja huolto-ohje.

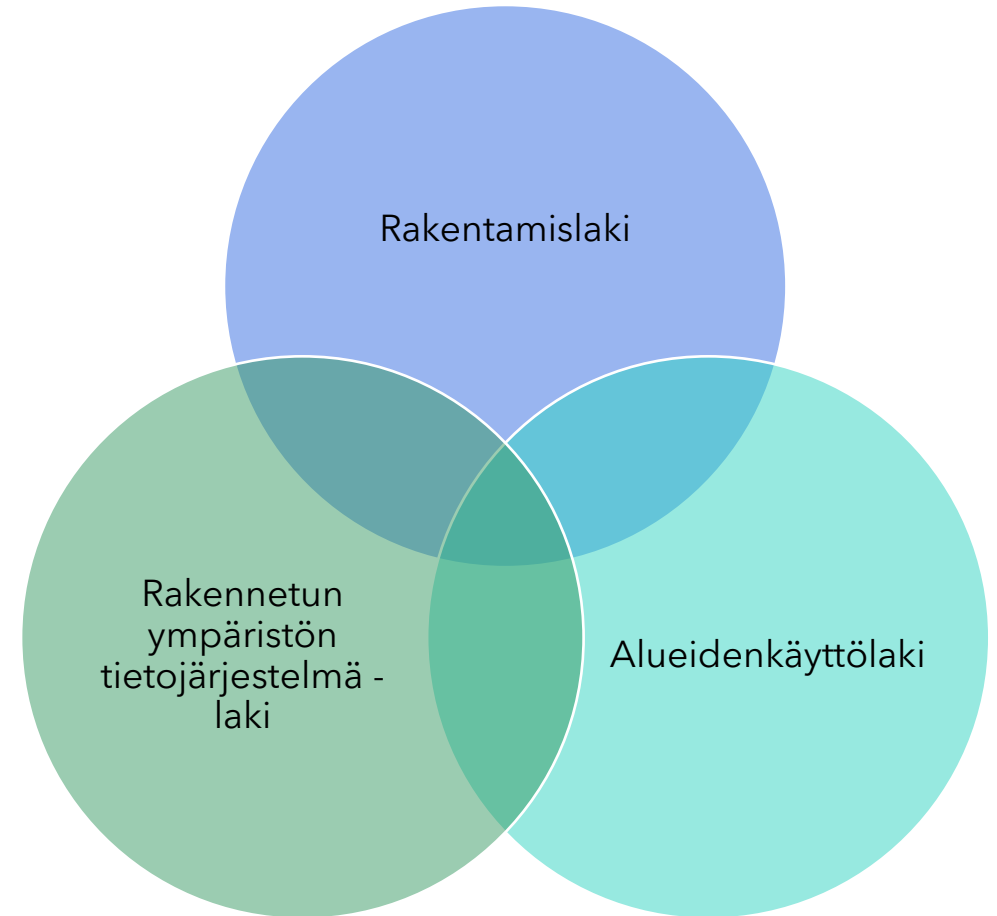
Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä RYTJ

RYTJ-laki pähkinänkuoressa

- Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (HE 140/2022 vp).
  - Voimaan 1.1.2024.
- SYKE vastaa tietojärjestelmän perustamisesta, ylläpidosta ja kehittämisestä
- Sisältää kaksi tietovarantoa:
  - Kuntien kaavatiedot (5v siirtymäaika)
  - Rakennuksia koskevat tiedot
    - Tietosisältöä koskevat vaatimukset rakentamislaita

RYTJ-laki osa MRL-uudistusta

- Alueidenkäyttölaki sisältää kaavoitukseen liittyvät nykyiset MRL:n pykälät
  - Lisätään digitalisaation helpottamista edellyttävät pykälät
- Rakentamislaki
  - Useita digitalisaatiota edistäviä pykälä, RYTJ linkittyy RakLain pykälien 60 §, 72 § ja 73§ sisällöllä
- RYTJ-laki
  - Laki hyväksytty eduskunnassa 24.2.2023 (HE 140/2022)
  - Useita asetuksenantovaltuuksia

Asetusten valmistelun tilanne

Asetusten valmistelun tilanne

- **Asetus rakennuksen hiilijalanjäljen laskentamenetelmästä ja asetus rakennuksen materiaaliselosteesta**
  - Alan toimijat ja YM eivät päässeet yksimielisyyteen asetuksesta hiilijalanjäljen laskentamenetelmästä ja valmistelu jatkuu syksyn aikana
  - YM päätyi yhdistämään materiaaliselosteen ilmastaselvitykseen
  - Kiistaa velvoitteesta päivittää ilmastaselvitys rakennuksen valmistuttua
  - RT:n edustajat Pekka Vuorinen RTT ja Jani Kemppainen TRT
- **Asetus rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvosta**
  - Ympäristöministeriön mukaan raja-arvo tullaan asettamaan kun laskentamenetelmä on valmistunut
  - RT:n edustajat Pekka Vuorinen RTT ja Jani Kemppainen TRT
- **Asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä**
  - Asetusluonnos valmisteilla
  - Tulossa lausunolle
  - RT:n edustaja Juha Laurila RTT

Asetusten valmistelun tilanne

- **Asetus rakennuksen tietomallista - suunnitelmamalli ja toteumamalli**
  - Valmistelu käynnistetty
  - Alustavaa tietoa:
    - Tietomallivaatimus lupavaiheessa on pääsuunnittelutasoinen (rakennuspiirustukset pääpiirteittäin)
    - Muut tiedot kuten esim. vesi- ja viemärisuunnitelmat toimitettava ennen kuin työ aloitetaan
    - Tietomallipohjaiset suunnitelmat tulee päivittää ja toimittaa rakennusvalvonnalle ennen loppukatselmusta (toteumamalli)
  - RT:n edustaja Jani Kemppainen TRT
- **Asuntosuunnitteluasetus - asetus asuin-, majoitus ja työtiloista**
  - Käynnistyskokous YM:ssä 29.8.2023
  - Muutos asetukseen koskien luonnonvalon pääsyä asuinhuoneistoon
  - Asuin- ja majoitustoiminnan määrittely ns. airbnb-kysymys
  - RT:n edustaja Anu Kärkkäinen

Lisätietoja:

Anu Kärkkäinen
anu.karkkainen@rt.fi
050-3376699